

บทที่ 3

แผนการดำเนินงาน

การจะพัฒนาสถานบริการต่างผม - เสริมสวยให้ผ่านเกณฑ์สุขภาพสถานบริการต่างผม นั้นมีหลายกลยุทธิ์ แต่ได้เลือกการอบรมผู้ประกอบการต่างผม - เสริมสวย เนื่องจาก ผลการหาความต้องการ (Need Assessment) ของผู้ประกอบการต่างผม - เสริมสวย ในเขตเทศบาลเมืองสนั่น นรภัชผู้ประกอบการยังไม่เคยผ่านการอบรม จึงได้ออกแบบแผนการดำเนินงาน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การหาความต้องการ (Need Assessment) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อค้นหาปัญหาของผู้ประกอบการต่างผม - เสริมสวยในเขตเทศบาลเมืองสนั่นนรภัช และนำไปสู่การแก้ปัญหาได้ตรงประเด็นและเมื่อได้ผลสรุปจากการหาความต้องการ (Need Assessment) แล้วนำไปสู่การสร้าง หลักสูตรการอบรม ระยะที่ 2 การสร้าง หลักสูตรและการอบรม ระยะที่ 3 การประเมินผลการอบรม ตามกรอบแนวคิดของการดำเนินงาน

ในการหาความต้องการ (Need Assessment) ผู้เสนอโครงร่างนี้ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว รายละเอียดของการดำเนินงานเสนอในภาคผนวก ค ซึ่งผลของการหาความต้องการ (Need Assessment) จะนำไปสู่การดำเนินงานของ ระยะที่ 2 ตามด้วยระยะที่ 3 ด้วยเหตุนี้โครงร่างนี้จะนำเสนอวิธีการดำเนินงานของ ทั้ง 2 ระยะนี้ ในระยะที่ 2 การสร้างหลักสูตรและการอบรม ซึ่งการอบรมในครั้งนี้เป็นการอบรมระยะสั้นและตามด้วยการ นิเทศงาน ผู้เสนอโครงร่างมีความเชื่อมั่นว่าการอบรมในรูปแบบนี้จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการด้วยเหตุผลดังนี้ (1) การอบรมระยะสั้นเป็นการอบรมเนื้อหาสำคัญของสุขภาพ สถานบริการต่างผม - เสริมสวย ตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ แต่ในการที่จะให้ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติต้องมีกลไกเสริม ในการนี้กำหนดให้มีการนิเทศงานหลังการอบรมระยะสั้นเป็นการเสริมความรู้ในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐาน สุขภาพสถานบริการต่างผม - เสริมสวยและเนื้อหาในการนิเทศงานจะมุ่งไปยังความต้องการของผู้ประกอบการแต่ละแห่ง ประกอบกับจะมีการนิเทศงานจนกว่าผู้ประกอบการจะผ่านเกณฑ์สุขภาพสถานบริการต่างผม - เสริมสวย (2) กลุ่มเป้าหมาย ในการอบรมคือ ผู้ประกอบการสถานบริการต่างผม - เสริมสวย ซึ่งอาจมีข้อจำกัดในการเข้ารับการอบรมด้วยเรื่องของเวลา เพราะต้องดำเนินธุรกิจทุกวัน ด้วยเหตุที่เทศบาลเมืองสนั่นนรภัชให้ความสำคัญต่อสุขภาพสถานบริการต่างผม - เสริมสวย และมีเป้าหมายให้สถานบริการต่างผม - เสริมสวย ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย นั้น

ผู้เสนอโครงการจะพัฒนาคลังสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการนี้ โดยใช้รูปแบบการรับรองมาตรฐานสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย โดยเทศบาล เมืองสนั่นรักษ์ ซึ่งคล้ายคลึงกับการรับรองมาตรฐานของร้านอาหาร โดยกระทรวงสาธารณสุข ที่รู้จักกันว่า “ Clean Food Good Taste ” ซึ่งผู้ประกอบการสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขภาพสถานบริการแต่งผม - เสริมสวยจะได้รับป้ายการรับรองแสดงความเชื่อมั่นต่อผู้มารับบริการ ในกรณีที่ผู้ประกอบการมีมาตรฐานในสุขภาพสถานบริการแต่งผม - เสริมสวยจะนำไปสู่ ผลประโยชน์ในการแข่งขันทางการตลาด ต่อผู้ประกอบการที่ได้รับป้ายรับรองมาตรฐาน และระยะที่ 3 การประเมินผลการอบรม รายละเอียดของการดำเนินงานทั้ง 2 ระยะมีดังนี้

ระยะที่ 2 การสร้างหลักสูตรและการอบรม

1. การสร้างหลักสูตร

การสร้าง หลักสูตรการอบรม ด้านสุขภาพของสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย ในเขตเทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ ในส่วนนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ประกอบการซึ่งผู้เสนอโครงการนี้ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วอย่างที่กล่าวเบื้องต้นและผลการหาความต้องการ (Need Assessment) ได้นำมาเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรอบรมครั้งนี้ เพื่อให้ได้เนื้อหาที่เหมาะสมกับสถานบริการแต่งผม - เสริมสวยในเขตเทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ ซึ่งจากการหาความต้องการ (Need Assessment) พบว่า ข้อการประเมินที่สถานบริการแต่งผม - เสริมสวยไม่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย ระดับพื้นฐาน มี 6 ข้อ คือ (1) การจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80 (2) อุปกรณ์ประเภทโลหะ จำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80 (3) ระบบป้องกันไฟฟ้า จำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80 (4) การล้างมือก่อนและหลังให้บริการ จำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80 (5) อุปกรณ์เครื่องใช้พลาสติก จำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 60 (6) เครื่องใช้ประเภทไฟฟ้า จำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 40 แต่ในการหาความต้องการในการอบรม (Need Assessment) นั้น เป็นการเจาะเฉพาะสถานประกอบการ จำนวน 5 แห่ง ซึ่งหลายสถานบริการที่ยังไม่ได้ดำเนินการประเมิน อาจมี ข้อที่ไม่ผ่านมาตรฐานแตกต่างจากสถานประกอบการ 5 แห่งที่ดำเนินการประเมิน ในการหาความต้องการครั้งนี้

การสร้างหลักสูตรจะกำหนดหัวข้อการอบรมครอบคลุมทุกข้อการประเมินการระดับพื้นฐาน ซึ่งกำหนดตามเกณฑ์การประเมินมาตรฐานสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย

(สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม, 2550) และการสร้างหลักสูตรจะ กำหนดให้มีภาคปฏิบัติด้วย เพื่อให้ผู้ประกอบการจะได้ฝึกทักษะและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสถานประกอบการของตนเอง ซึ่งผู้เสนอโครงร่าง จะนำ ข้อการประเมินการที่ ผู้ประกอบการส่วนมาก ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินมาตรฐานสถานบริการแต่งผม- เสริมสวยซึ่งได้จากการหาความต้องการ (Need Assessment) มาเป็นหัวข้อในการฝึกภาคปฏิบัติและได้ทำการเลือกมาฝึกภาคปฏิบัติมี 4 หัวข้อ คือ (1) การจัดการขยะมูลฝอย (2) การจัดเก็บ อุปกรณ์ประเภทโลหะ (3) การจัดเก็บ เครื่องใช้พลาสติก และ (4) การจัดเก็บเครื่องใช้ประเภทไฟฟ้า โดยการสร้างหลักสูตรในครั้งนี้นำเสนอหัวข้อการอบรมจากคู่มือพัฒนาอย่างไรให้เป็นสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย สะอาดปลอดภัย นำให้บริการ (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม, 2550) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรม สำหรับเนื้อหาของแต่ละหัวข้อการอบรมจะกำหนด ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านสุขาภิบาลของสถานบริการแต่งผม - เสริมสวยซึ่งเป็นวิทยากรการอบรมต่อไป

1.1 หลักสูตรการอบรมระยะสั้น

หลักสูตรการอบรมตามโครงร่างนี้ ผู้เสนอโครงร่างได้กำหนดให้เป็นหลักสูตรการอบรมระยะสั้นจะประกอบด้วย 2 ภาค คือ ภาคที่ 1 ภาคทฤษฎี ซึ่งเป็นการอบรมมุ่งเน้นให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการอบรม มีหัวข้อการอบรมทั้งหมด 7 ประเด็น และภาคที่ 2 ภาคปฏิบัติ เป็นการอบรมมุ่งเน้นให้ผู้ประกอบการได้ฝึกปฏิบัติจริงแนวทางของหลักสูตรของการอบรมระยะสั้นมีดังนี้ รายละเอียดของหลักสูตรการอบรมระยะสั้นได้อธิบายในภาคผนวก

ภาคที่ 1 ภาคทฤษฎี

ประเด็นที่ 1 สุขาภิบาลในสถานแต่งผม – เสริมสวยเบื้องต้น

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เมื่อผู้ประกอบการผ่านการอบรม ประเด็นที่ 1 แล้ว ผู้เข้ารับการอบรมจะทราบถึงความสำคัญของสุขาภิบาลในสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย

หัวข้อการอบรม

สุขาภิบาลในสถานบริการแต่งผม – เสริมสวยสำคัญอย่างไร

ประเด็นที่ 2 มาตรฐานและเกณฑ์การประเมินมาตรฐานสถานบริการแต่งผม-เสริมสวย
วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เมื่อผู้ประกอบการผ่านการอบรม ประเด็นที่ 2 แล้ว ผู้เข้ารับการอบรมจะทราบถึงระดับมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินมาตรฐานสถานบริการแต่งผม-เสริมสวย

หัวข้อการอบรม

- 1) ระดับของมาตรฐานสถานบริการแต่งผม – เสริมสวย
- 2) เกณฑ์การประเมินมาตรฐานสถานบริการแต่งผม – เสริมสวย

ประเด็นที่ 3 สภาพทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของร้านแต่งผม-เสริมสวย
วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เมื่อผู้ประกอบการผ่านการอบรม ประเด็นที่ 3 แล้ว ผู้เข้ารับการอบรมจะสามารถจัดแต่งสภาพสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของร้านแต่งผม – เสริมสวยได้อย่างเหมาะสม

หัวข้อการอบรม

การจัดการสภาพทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของร้านแต่งผม – เสริมสวย
 ให้ถูกหลักสุขาภิบาล

ประเด็นที่ 4 อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในสถานบริการแต่งผม -เสริมสวย
วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เมื่อผู้ประกอบการผ่านการอบรม ประเด็นที่ 4 แล้ว ผู้เข้ารับการอบรมจะสามารถดูแล ทำความสะอาด เก็บรักษา อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในสถานบริการแต่งผม - เสริมสวยได้ถูกต้อง

หัวข้อการอบรม

การจัดเก็บและการดูแลอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในสถานบริการแต่งผม-เสริมสวย

ประเด็นที่ 5 การเลือกซื้อเครื่องสำอางและใช้เครื่องสำอาง
วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เมื่อผู้ประกอบการผ่านการอบรม ประเด็นที่ 5 แล้ว ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเลือกซื้อเครื่องสำอางและใช้เครื่องสำอางได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

หัวข้อการอบรม

การเลือกซื้อเครื่องสำอางและใช้เครื่องสำอางที่ถูกต้องปลอดภัย

ประเด็นที่ 6 สุขวิทยาส่วนบุคคล

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เมื่อผู้ประกอบการผ่านการอบรม ประเด็นที่ 6 แล้วผู้เข้ารับการอบรมดูแล
สุขอนามัยตนเองได้

หัวข้อการอบรม

การดูแลสุขอนามัยของช่างเสริมสวย

ประเด็นที่ 7 การป้องกันอุบัติเหตุและการปฐมพยาบาล

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เมื่อผู้ประกอบการผ่านการอบรม ประเด็นที่ 7 แล้ว ผู้เข้ารับการอบรมจะสามารถ
ป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและสามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้

หัวข้อการอบรม

การป้องกันอุบัติเหตุและการปฐมพยาบาล

ภาคที่ 2 ภาคปฏิบัติ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ปฏิบัติจริง ในสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย ทำให้
เกิดการเรียนรู้ และทักษะสามารถนำไปปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินสถาน
บริการแต่งผม - เสริมสวยได้อย่างถูกต้อง

หัวข้อการอบรม

- 1) การจัดการขยะมูลฝอย
- 2) การจัดเก็บอุปกรณ์ประเภทโลหะ
- 3) การจัดเก็บ เครื่องใช้พลาสติก
- 4) การจัดเก็บเครื่องใช้ประเภทไฟฟ้า

2. การอบรมระยะสั้นและนิเทศงาน

การอบรมด้านสุขภาพิบาลสถานบริการต่างผม - เสริมสวยจะเป็นการอบรมระยะสั้นและมีการนิเทศงานในสถานบริการอบรมต่างผม - เสริมสวย รายละเอียดดังนี้

2.1 การอบรมระยะสั้น

การอบรมระยะสั้นจะประกอบด้วย 2 ภาค คือ ภาคที่ 1 ภาคทฤษฎี และภาคที่ 2 ภาคปฏิบัติ ซึ่งได้วางแผนการดำเนินงานการอบรมระยะสั้น มีรายละเอียดดังนี้

ภาคที่ 1 ภาคทฤษฎี เป็นการอบรมมุ่งเน้นให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการอบรม โดยใช้เทคนิคการฝึกอบรม แบบบรรยาย (Lecture) โดยวิทยากรเป็นผู้บรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมการอบรมเป็น กลุ่ม และบรรยายเนื้อหาสาระต่างๆเกี่ยวกับสุขภาพิบาลต่างผมเสริมสวย ตามประเด็นที่ 1 - 7 รายละเอียดตามข้อ 1.1 หลักสูตรการอบรมระยะสั้น ซึ่งใช้สื่อวีดิทัศน์ ประกอบการบรรยาย

ระยะเวลาการอบรมในภาคทฤษฎีใช้เวลา การอบรม 5 วัน วันละ 4 ชั่วโมง โดยผู้เข้ารับการอบรมต้องเข้าร่วมการอบรมอย่างน้อยร้อยละ 80 จึงถือว่าอบรมครบตามหลักสูตร และสามารถเข้าร่วมการฝึกภาคปฏิบัติได้

ภาคที่ 2 ภาคปฏิบัติ เป็นการฝึกอบรมมุ่งเน้นทักษะ ความสามารถ และการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยใช้เท คณิตการจำลองสถานการณ์ (Simulation) ซึ่งเป็นการจำลองสถานการณ์ในการทำงาน และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกฝนทักษะและประยุกต์ความรู้ในระยะเวลาอันจำกัด และภายใต้สถานการณ์ที่ไม่มีความเสี่ยง (ชูชัย สมितिไกร, 2542)

วิธีการอบรมภาคปฏิบัติ วิทยากรจะ แบ่ง ผู้เข้ารับการอบรมออกเป็นกลุ่มย่อย จำนวน 7 กลุ่ม กลุ่มละ 6 - 7 คน และให้สมาชิกภายในกลุ่ม เลือกสถานประกอบการ ที่จะเป็นที่ฝึกปฏิบัติ สมาชิกจะมีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานส ถานบริการต่างผม - เสริมสวย การฝึกปฏิบัติจะเน้นข้อการประเมินที่ผู้ประกอบการส่วนมากยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งได้มาจากการสำรวจในกระบวนการหาความต้องการ (Need Assessment) ซึ่งได้เลือกมา

ปฏิบัติมี 4 ข้อ คือ (1) การจัดการขยะมูลฝอย (2) การจัดเก็บ อุปกรณ์ประเภทโลหะ (3) การจัดเก็บ เครื่องใช้พลาสติก และ (4) การจัดเก็บ เครื่องใช้ประเภทไฟฟ้า โดยวิทยากรเป็นผู้ประเมิน และ กล่าวสรุปให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางนำไปปฏิบัติที่สถานประกอบการของตนเองต่อไป

ระยะเวลาการอบรมภาคปฏิบัติ สมาชิกในกลุ่มดำเนินการจัดการสถานบริการ แต่งม-เสริมสวย ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 4 หัวข้อที่กำหนดให้เสร็จสิ้นภายในเวลา 4 ชั่วโมง สำหรับวิทยากรการอบรมระยะสั้น ผู้เสนอโครงการจะดำเนินการเชิญนักวิชาการ สาธารณสุข ระดับ ชำนาญการจำนวน 4 ท่าน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในแต่ละหัวข้อการอบรมมาเป็น ผู้บรรยายให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และ วิทยากรจะเป็น ผู้กำหนด รายละเอียดของเนื้อหาการอบรม

2.2 การนิเทศงาน

การนิเทศงาน เป็นกระบวนการติดตามผลงาน ซึ่งแจ้งแนวปฏิบัติ เสนอแนะ สังเกตการณ์ กระตุ้น แก้ไข ส่งเสริมผู้ประกอบการสถานบริการแต่งม - เสริมสวยสนใจและเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติให้ดีขึ้น การนิเทศงานจะมีการดำเนินการ ณ สถานบริการแต่งม - เสริมสวยของผู้ประกอบการที่เข้าร่วมการอบรมระยะสั้น ซึ่งผู้เสนอโครงการได้วางแผนดำเนินการนิเทศงานทั้งหมด 3 ครั้ง มีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

การนิเทศงานครั้งที่ 1 จะทำการนิเทศงานหลังจากผู้ประกอบการ สถานบริการ แต่งม - เสริมสวยผ่านการอบรมด้านสุขาภิบาลของแต่งม- เสริมสวยมาแล้วเป็นระยะเวลา 2 เดือน โดยผู้นิเทศงานดำเนินการสำรวจสถานบริการแต่งม- เสริมสวยก่อนการนิเทศงาน ซึ่งใช้แบบประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานสถานบริการแต่งม - เสริมสวย ของกรมอนามัย (สำนักอนามัย- สิ่งแวดล้อม, 2550) และในรายละเอียดของแบบประเมินจะให้ผู้นิเทศงานระบุปัญหาของผู้ประกอบการที่ไม่ผ่านเกณฑ์ เพื่อให้ผู้นิเทศงานทราบถึงข้อการประเมินข้อใดที่ผู้ประกอบการยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และทราบถึงปัญหาของผู้ประกอบการ ผู้นิเทศงาน จะได้ทำการมุ่งเน้นชี้แนะแนว เสนอแนะ แนวการแก้ปัญหา แก่ผู้ประกอบการ สถานบริการแต่งม- เสริมสวย ให้สามารถผ่านเกณฑ์มาตรฐานสถานบริการแต่งม - เสริมสวย และผู้ทำการนิเทศงานจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับไว้เป็นประโยชน์ในการนิเทศงานครั้งต่อไป

การนิเทศงานครั้งที่ 2 ห่างจากการนิเทศงานครั้งที่ 1 เป็นระยะเวลา 2 เดือนโดยผู้นิเทศงาน ดำเนินการสำรวจสถานบริการแต่งผม –เสริมสวยก่อนการนิเทศงาน ซึ่งใช้แบบประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานสถานบริการแต่งผม-เสริมสวย ของกรมอนามัย (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม , 2550) และนำข้อมูลมาใช้ในการนิเทศงานครั้งที่ 2 เพื่อให้ผู้นิเทศงาน ทราบถึงข้อการประเมินข้อใดที่ผู้ประกอบการยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และทราบถึงปัญหาของผู้ประกอบการ ผู้นิเทศงานจะได้ทำการมุ่งเน้น ชี้แนะแนว เสนอแนะแนวการแก้ปัญหา แก่ผู้ประกอบการสถานบริการแต่งผม-เสริมสวยให้สามารถผ่านเกณฑ์มาตรฐาน สถานบริการแต่งผม - เสริมสวย และผู้ทำการนิเทศงาน จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับไว้เป็นประโยชน์ในการนิเทศงานครั้งต่อไป

นิเทศงานครั้งที่ 3 ห่างจากการนิเทศงานครั้งที่ 2 เป็นระยะเวลา 2 เดือน โดยผู้นิเทศงานดำเนินการสำรวจสถานบริการแต่งผม - เสริมสวยก่อนการนิเทศงาน ซึ่งใช้แบบประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานสถานบริการแต่งผม – เสริมสวย (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม , 2550) และนำข้อมูล มาใช้ในการนิเทศงานครั้งที่ 3 เพื่อให้ผู้นิเทศงาน ทราบถึงข้อการประเมินข้อใดที่ผู้ประกอบการยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และทราบถึงปัญหาของผู้ประกอบการ ผู้นิเทศงานจะได้ทำการมุ่งเน้น ชี้แนะแนว เสนอแนะแนวการ แก่ผู้ประกอบการสถานบริการแต่งผม - เสริมสวยให้สามารถผ่านเกณฑ์มาตรฐานสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย

ผู้ดำเนินการนิเทศงาน คือ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข หัวหน้าฝ่ายบริการสาธารณสุข เจ้าหน้าที่งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองสนั่นรักษ์

ระยะที่ 3 การประเมินผลการอบรม

การประเมินการอบรมจะประกอบด้วย การประเมินการอบรมระยะสั้น และการประเมินการนิเทศงานโดยมีวัตถุประสงค์การประเมิน ดังนี้

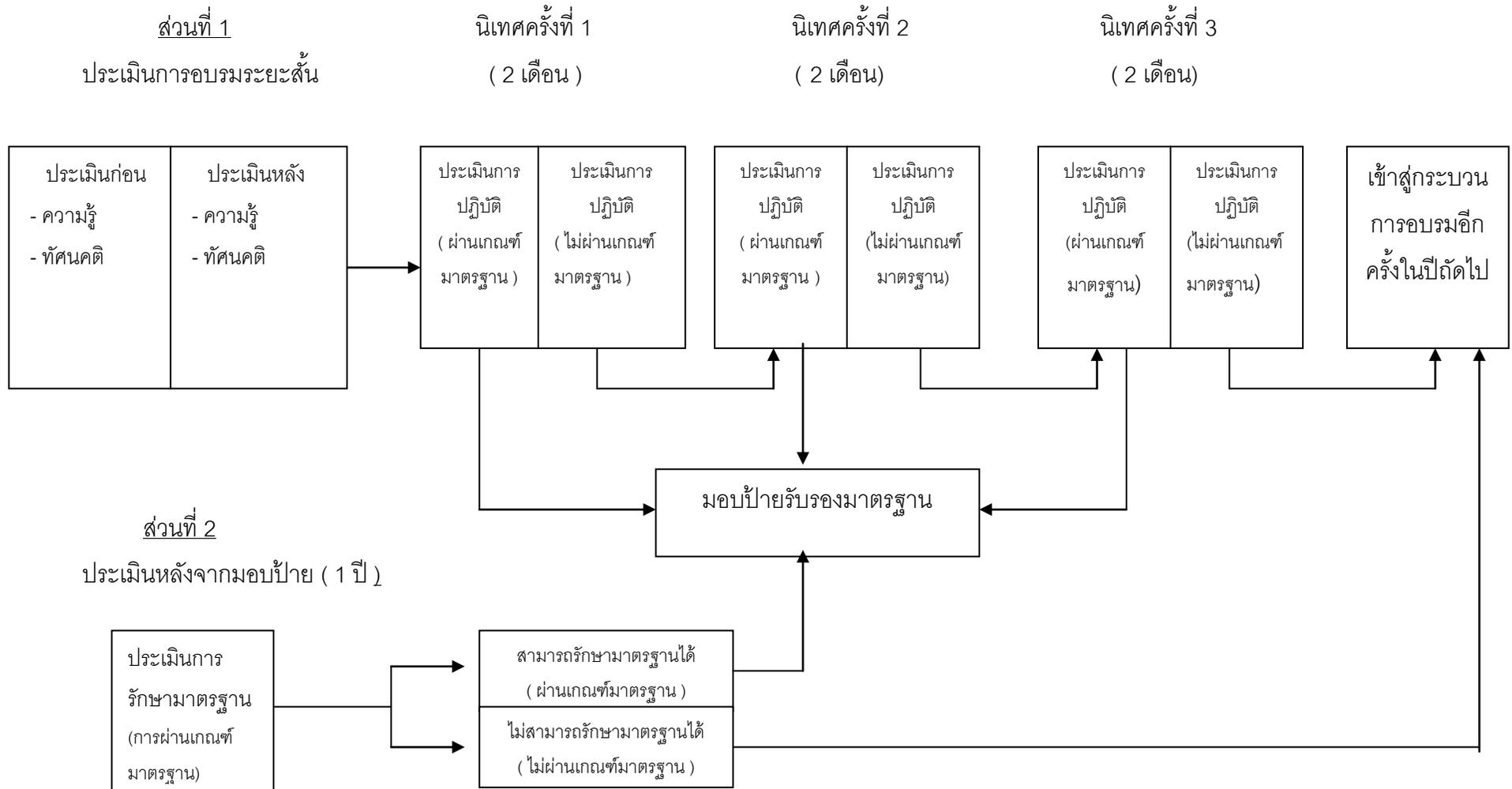
1. เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ของผู้ประกอบการ เกี่ยวกับสาขาวิชาของสถานบริการแต่งผม –เสริมสวย
2. เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้ประกอบการต่อการดำเนินงานด้านสาขาวิชาของสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย
3. เพื่อพัฒนาความร่วมมือของผู้ประกอบการ ในการปรับปรุงสถานบริการแต่งผม - เสริมสวยตามมาตรฐานสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย

กระบวนการประเมินผลการอบรมด้านสาขาวิชาของสถานบริการแต่งผม-เสริมสวย

ผู้เสนอโครงร่างจะดำเนินการประเมินผล โดยใช้รูปแบบการประเมินผลก่อนและหลัง (Pre and Post) และจะทำการประเมินผู้ประกอบการแต่งผม – เสริมสวย ทั้งหมดที่เข้าร่วมการอบรม ซึ่งโดยแบ่งกระบวนการประเมินผล เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นประเมินผลการอบรมซึ่งประกอบด้วย การอบรมระยะสั้นและการนิเทศงาน ส่วนที่ 2 เป็นการประเมินผล 1 ปีภายหลังจากการมอบป้ายรับรองมาตรฐาน โดยทำการประเมิน คือ การรักษา มาตรฐาน ของผู้ประกอบการแต่งผม-เสริมสวย ซึ่งประเมินจากการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐาน ดังแสดงในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1

แสดงกระบวนการประเมินผลการอบรมด้านสุขาภิบาลของสถานบริการต่างผม - เสริมสวย

ส่วนที่ 1 การประเมินผลการอบรม

การประเมินในส่วนนี้ประกอบด้วย การประเมินการอบรมระยะสั้น และนิเทศงาน วิธีการประเมินจะใช้รูปแบบ ก่อน – หลัง (Pre and Post) โดยไม่มีกลุ่มเปรียบเทียบ รายละเอียด การประเมินมีดังนี้

1. การประเมินผลการอบรมระยะสั้น

ผู้ประกอบการแต่งผม – เสริมสวยที่เข้าได้รับการอบรมจะได้รับการประเมินก่อนเข้าการอบรมและหลังการเสร็จสิ้นของการอบรมระยะสั้น โดยมีการประเมินความแตกต่างด้านความรู้ และ ทักษะ คติของผู้เข้าอบรมโดยใช้แบบทดสอบ เพื่อทำการประเมิน พัฒนาความรู้ ด้าน สุขาภิบาล สถานบริการ แต่งผม- เสริมสวยและ ใช้แบบสอบถาม เพื่อทำการประเมิน ปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้ประกอบการแต่งผม - เสริมสวยต่อการดำเนินงานด้านสุขาภิบาลของสถานบริการ แต่งผม- เสริมสวย ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐาน ตามรายละเอียดที่แสดงใน ภาคผนวก จ และ ภาคผนวก ฉ

ผู้ดำเนินการประเมินผล การอบรมระยะสั้น คือ วิทยากร ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข หัวหน้าฝ่ายบริการสาธารณสุข เจ้าหน้าที่งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมือง สันนรินทร์

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการอบรมระยะสั้นนี้ ผู้เสนอโครงการได้ใช้แบบทดสอบแบบสอบถาม รายละเอียดดังนี้

1. แบบทดสอบความรู้ของผู้ประกอบการด้านสุขาภิบาลสถานบริการแต่งผม – เสริมสวย (รายละเอียดภาคผนวก จ)
2. แบบสอบถามทัศนคติของผู้ประกอบการต่อการดำเนินงานด้านสุขาภิบาลของสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย (รายละเอียดในภาคผนวก ฉ)

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินผล

1. การให้คะแนนการประเมินผลความรู้ของผู้ประกอบการด้านสุขภาพสถานบริการ
แต่งผม - เสริมสวย จำนวน 15 ข้อ

1.1 ตอบคำถามถูกต้องในข้อนั้น ให้ 1 คะแนน

1.2 ตอบคำถามผิดในข้อนั้นให้ 0 คะแนน

การประเมินความรู้หลังเข้ารับการอบรมของผู้ประกอบการต้องตอบคำถามถูกต้อง
จำนวนอย่างน้อย 12 ข้อ ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์

2. การให้คะแนนการประเมินผลระดับทัศนคติของผู้ประกอบการต่อการดำเนินงานด้าน
สุขภาพของสถานบริการแต่งผม-เสริมสวย

2.1 กำหนดน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกแต่ละข้อ กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น
5 ระดับดังนี้ (จันทิรา ศิษย์ธานนท์, 2548)

คะแนน	5	หมายถึง	ระดับความเห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	ระดับความเห็นด้วยมาก
คะแนน	3	หมายถึง	ระดับความเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	ระดับความเห็นด้วยน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	ระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุด

2.2 เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนน ของทัศนคติของ
ผู้ประกอบการต่อการดำเนินงานด้านสุขภาพของสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย ประมาณค่า
ดังนี้ (จันทิรา ศิษย์ธานนท์, 2548)

คะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 - 5.00	หมายถึง	ระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	หมายถึง	ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	หมายถึง	ระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผล

1. ตรวจสอบความครบถ้วน และถูกต้องของข้อมูลจากแบบทดสอบ ความรู้ด้านสุขภาพสถานบริการแต่งผม- เสริมสวยของผู้ประกอบการ และแบบทดสอบวัดทัศนคติต่อการดำเนินงานด้านสุขภาพของผู้ประกอบการสถานบริการแต่งผม – เสริมสวย
2. นำข้อมูลที่ตรวจสอบความครบถ้วนแล้ว มาลงโปรแกรมคอมพิวเตอร์
3. ประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for window

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผล

1. ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสุขภาพสถานบริการก่อนและหลังการอบรมของผู้ประกอบการสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Paired t - test
2. ข้อมูล ทัศนคติของผู้ประกอบการสถานบริการแต่งผม – เสริมสวย ต่อการดำเนินงานด้านสุขภาพวิเคราะห์โดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

2. การประเมินผลการนิเทศงาน

การประเมินผลการนิเทศงานจะดำเนินการ 2 เดือนหลังจากผู้ประกอบการได้รับการอบรมระยะสั้นและจะมีการประเมินผลก่อนและหลังนิเทศงาน (Pre and Post) การดำเนินการประเมินผลการนิเทศงานในแต่ละครั้ง มีดังนี้

การประเมินผลการนิเทศงานครั้งที่ 1 ผู้ประเมินจะทำการประเมินผลการปฏิบัติ ตามเกณฑ์มาตรฐานของผู้ประกอบการ โดยใช้แบบประเมินเพื่อรับรอง มาตรฐาน สถานบริการ แต่งผม – เสริมสวย ของกรมอนามัย (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม , 2550) การผ่านเกณฑ์มาตรฐาน สถานบริการแต่งผม - เสริมสวย จะเป็นตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการนิเทศงานครั้งที่ 1 สำหรับสถานประกอบการที่ผ่านการประเมินมาตรฐานจะได้รับป้ายรับรองมาตรฐาน สำหรับสถานประกอบการที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานจะเข้าสู่กระบวนการนิเทศงานครั้งที่ 2 และผลการประเมินจะใช้เป็น องค์ประกอบในการนิเทศงานครั้งที่ 2

การประเมินผลการนิเทศงาน ครั้งที่ 2 ผู้ประเมินจะทำการประเมินผล การปฏิบัติ ตามเกณฑ์มาตรฐานของผู้ประกอบการ โดยใช้แบบประเมินเพื่อรับรอง มาตรฐาน สถานบริการ แต่งผม - เสริมสวย ของกรมอนามัย (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม , 2550) การผ่านเกณฑ์มาตรฐาน สถานบริการแต่งผม - เสริมสวยในครั้งนี้ จะเป็น ตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ของการนิเทศงานครั้งที่ 2 สำหรับสถานประกอบการที่ผ่านการ ประเมินมาตรฐานจะได้รับป้ายรับรองมาตรฐาน ส่วนสถาน ประกอบการแต่งผม - เสริมสวยที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จะเข้าสู่กระบวนการนิเทศงานครั้งที่ 3 และผลการประเมินจะใช้เป็นองค์ประกอบในการนิเทศงานครั้งที่ 3

การประเมินผลการนิเทศงาน ครั้งที่ 3 ผู้ประเมินจะทำการ ประเมินผล การปฏิบัติ ตามเกณฑ์มาตรฐานของผู้ประกอบการ โดยใช้แบบประเมินเพื่อรับรอง มาตรฐาน สถานบริการ แต่งผม - เสริมสวย ของกรมอนามัย (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม , 2550) การผ่านเกณฑ์มาตรฐาน สถานบริการแต่งผม - เสริมสวยในครั้งนี้ จะเป็น ตัวชี้วัดผล สัมฤทธิ์ของการนิเทศงานครั้งที่ 3 สำหรับสถานประกอบการที่ผ่านการประเมินมาตรฐานจะได้รับป้ายรับรองมาตรฐาน

สถานบริการแต่งผม- เสริมสวย ที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานหลังจากการนิเทศงาน ทั้ง 3 ครั้ง สถานบริการแต่งผม - เสริมสวย จะเข้าสู่กระบวนการอบรมใหม่ในปีถัดไป ใน การมอบ ป้ายรับรองมาตรฐานสถานบริการ แต่งผม - เสริมสวย จะมีอายุ 1 ปี ภายหลังจาก 1 ปี เจ้าหน้าที่ งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อมจะทำการติดตามผู้ประกอบการ ณ สถานบริการแต่งผม- เสริมสวยที่ได้รับป้ายรับรองมาตรฐาน เพื่อประเมินการรักษามาตรฐาน มาตรฐาน ของ ผู้ประกอบการ

ผู้ประเมินผลการนิเทศงาน คือ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข หัวหน้าฝ่ายบริการสาธารณสุข เจ้าหน้าที่งานสุขาภิบาลและ อนามัยสิ่งแวดล้อม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองสนั่นรักษ์

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการนิเทศงาน ผู้เสนอโครงร่างได้ใช้ แบบประเมินเพื่อ
รับรองมาตรฐานสถานบริการแต่งผม -เสริมสวย ของกรมอนามัย (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม , 2550)
รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ซ

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินผล

การให้คะแนน การนิเทศงาน จากการใช้แบบประเมิน เพื่อรับรอง มาตรฐานสถาน -
บริการแต่งผม- เสริมสวย ระดับพื้นฐาน จำนวน 23 ข้อ ของกรมอนามัย (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม ,
2550)

1. ประเมินผ่านในข้อนั้น ให้ 1 คะแนน
2. ประเมินไม่ผ่านในข้อนั้นให้ 0 คะแนน

การผ่านเกณฑ์ มาตรฐานสถานบริการแต่งผม- เสริมสวย ระดับพื้นฐาน สถาน-
ประกอบการต้องผ่านเกณฑ์ จำนวนทั้งหมด 23 ข้อ ของกรมอนามัย (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม ,
2550)

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผล

1. ตรวจสอบความครบถ้วน และถูกต้องของข้อมูลจาก แบบประเมินเพื่อรับรอง
มาตรฐานสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย ของกรมอนามัย
2. นำข้อมูลที่ตรวจสอบความครบถ้วนแล้ว มาลงโปรแกรมคอมพิวเตอร์
3. ประมวลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for window

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลการประเมินผลการนิเทศงาน วิเคราะห์จากข้อมูล
การผ่านเกณฑ์มาตรฐานสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย ของผู้ประกอบการ โดยใช้ สถิติร้อยละ

ส่วนที่ 2 ประเมินผลการรักษามาตรฐาน

การประเมินในส่วนนี้จะเป็นการรักษามาตรฐานของผู้ประกอบการโดย ประเมินการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานภายหลังการมอบป้ายรับรองมาตรฐาน รายละเอียดการประเมินมีดังนี้

1. เจ้าหน้าที่งานสุข ชาติบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อมจะดำเนินการติดตามผู้ประกอบการ ที่ได้รับมอบป้ายรับรองมาตรฐาน ณ สถานบริการแต่งผม- เสริมสวย เพื่อประเมินการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานสถานบริการแต่งผม-เสริมสวยทุกปี โดยใช้แบบประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย ของกรมอนามัย (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม, 2550)

2. ผู้ประกอบการที่สามารถรักษา มาตรฐาน สถานบริการแต่งผม- เสริมสวย ระดับพื้นฐาน คือ ผู้ประเมิน จะดำเนินการต่ออายุป้ายรับรองมาตรฐานสถานบริการแต่งผม-เสริมสวย อีก 1 ปี

3. ผู้ประกอบการ ที่ไม่สามารถรักษามาตรฐาน สถานบริการแต่งผม- เสริมสวย ระดับพื้นฐานได้ ผู้ประเมินจะไม่ดำเนินการต่ออายุป้ายรับรองมาตรฐาน และผู้ประกอบการจะต้องนำป้ายรับรองมาตรฐานออกจากหน้าสถานบริการแต่งผม- เสริมสวยและจะต้องเข้าสู่กระบวนการอบรมทบทวนอีกครั้ง

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล การรักษามาตรฐานของผู้ประกอบการหลังการรับรองมาตรฐาน สถานบริการแต่งผม- เสริมสวย นี้ ผู้เสนอโครงร่างได้ใช้ แบบประเมินเพื่อรับรองมาตรฐาน สถานบริการแต่งผม –เสริมสวย ของ กรมอนามัย เพื่อประเมินการรักษา มาตรฐาน รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข และแบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการหลังการรับมอบป้าย รับรองมาตรฐาน ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด เพื่อสัมภาษณ์ความคิดเห็น ภายหลังการรับมอบป้ายรับรองมาตรฐานรายละเอียดแสดงในภาคผนวก ฉ

เกณฑ์การพิจารณาและวิเคราะห์การประเมินผล

การให้เกณฑ์การพิจารณาการรักษามาตรฐานของผู้ประกอบการ ภายหลังจากการรับมอบป้ายรับรองมาตรฐาน จากการใช้ แบบประเมิน เพื่อรับรอง มาตรฐานสถานบริการแต่งผม - เสริมสวย ระดับพื้นฐาน จำนวน 23 ข้อ ของกรมอนามัย (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม, 2550)

1. ผ่าน = สภาพที่ได้มาตรฐาน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ไม่ผ่าน = สภาพที่ต่ำกว่าเกณฑ์ จำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุง

การผ่านเกณฑ์การรักษามาตรฐานสถานบริการแต่งผม – เสริมสวย ระดับพื้นฐาน ผู้สถานประกอบการต้องมีสถานบริการแต่งผม-เสริมสวยสภาพที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้ง 23 ข้อ ผู้ประเมินจึงพิจารณาให้ผ่าน คือ สามารถรักษามาตรฐานสถานบริการแต่งผม-เสริมสวย ระดับพื้นฐาน ได้ และทำการต่ออายุป้ายรับรองมาตรฐาน หากผู้ประกอบการ มีสภาพสถานบริการแต่งผม-เสริมสวย มีข้อที่จำเป็นต้องปรับปรุง ผู้ประเมินจะพิจารณาให้ไม่ผ่าน คือ ไม่สามารถรักษามาตรฐานสถานบริการแต่งผม-เสริมสวยระดับพื้นฐาน และผู้ประเมินจะทำการให้และผู้ประกอบการนำป้ายรับรองมาตรฐานออกจากหน้าสถานบริการแต่งผม-เสริมสวยและจะต้องเข้าสู่กระบวนการอบรมทบทวนอีกครั้ง